

Oncologisch ulcus

Kenmerken

Ulcus ten gevolge van tumorgroei, primair of van metastasen

- Zichtbare afwijkingen van huid of slijmvliezen, gekenmerkt door verkleuring en verschillende groeipatronen
- Uitwendige groei, ulceratie, mogelijkheid met weefselversterf
- Niet of nauwelijks sprake van genezingstendens
- Vaak: pijn, vochtafscheiding, onaangename geur, bloedingsneiging

Bij wonden langer dan 3 weken open met weinig tot geen genezingstendens: stem af met huisarts en meld aan bij Verpleegkundige Topzorg verpleegkundigetopzorg@umcg.nl | www.verpleegkundigetopzorg.nl

Anamnese

Aandacht voor:

- Ontstaan, duur en beloop
- Voorgeschiedenis, tumorgerichte therapie, levensverwachting
- Bewegingsbeperking, pijn, angst
- Verlies van vocht, voedingstoestand
- Actuele en te verwachten problemen ten gevolge van het ulcus

Observatie en onderzoek

Aandacht voor:

- Huid, wond en wondomgeving
- Geur, exsudaat, bloedingsneiging, fistelvorming, oedeem
- Cave osteomyelitis bij wond na (mama)amputatie

Mogelijke aanvullingen:

- Wondkweek

Resultaten

Redenen voor verwijzing:

- Infectie of sterke geur: behandelend oncoloog en wondteam
- Ernstige bloeding: radiotherapie of embolisatie
- Wondverbanden en fixatie: palliatief team of verpleegkundig specialist Verpleegkundige Topzorg

Diagnose en beleid in overleg met (huis)arts

Classificatie

- Graad 1: intacte epidermis met dreigende aantasting van de huid door onderliggend tumorweefsel
- Graad 2: beginnende aantasting van de subcutis
- Graad 3: diepe doorgroei met aantasting subcutis
- Graad 4: droge en/of vervloeiende necrose tot 30% van het wondoppervlak
- Graad 5: droge en/of vervloeiende necrose op meer dan 30% van het wondoppervlak

Behandelplan

- Indien mogelijk: behandeling van de oorzaak
- Chirurgisch verwijderen van necrose is meestal gecontraïndiceerd i.v.m. bloedingsrisico
- Medicamenteuze behandeling overwegen bij geurproblemen, bloeding, pijn, enterocutane fistels
- Maximale comfort voor de patiënt

Wondverbanden

- Reinig de wond zo nodig onder de douche of met NaCl 0,9%
- Wondzorg aan de hand van de kleur van de wond, de hoeveelheid exsudaat, voorkomen van bloeden en pijn
- Bij dreigende maceratie van de wondranden: wondrandbeschermende zalf of film
- Fixeer het verband met kledingstukken, op maat geknipt buisverband of incontinentiemateriaal

Tips

- Extra aandacht voor pijn (VAS) en psychosociale ondersteuning
- Bij bloedingsrisico; gebruik donkere handdoeken (zwart en donkerblauw)
- Indien geurproblematiek op de voorgrond staat kies dan voor een geur-neutraliserende wondbedekker
- Bij matige bloedingsneiging kies alginaat, bij ernstige bloedingsneigingen kies hemostatische wondmaterialen
- Voor specifieke informatie kijk op www.oncoline.nl